

Sommarens fynd - 87

Här följer ett urval av sommarens läckerbitar. De allra flesta av dessa har nått registergruppen i form av in-skickade rapportblad och listan är väl därför inte komplett.

TOPPLÄSBRÄKEN (*Botrychium lanceolatum*).

Orsa: Högheds fäbod, 1 ex i slätteräng. LBr.

HÖSTLÄSBRÄKEN (*Botrychium multifidum*).

Torsång: Ornäs, 1 sterilt ex i slätteräng. TLj

Särna: Hede-Foskdalsvallen, 5 ex i betad torräng. LBr.

Idre: Strömmen, 2 lok á 2 ex i torrängar. DABS.

FINBRÄKEN (*Cystopteris montana*).

Orsa: Oreälven vid Björken i mindre bäckravin. JEd.

GRANBRÄKEN (*Dryopteris cristata*).

Garpenberg: Mln Pålsbenning & Botbenning, 1 ex i skogskörväg. BDr.

Malingsbo: Riklig i skogskärr, till synes nat.biotop. ALu.

Säter: Nisshyttan, c:a 100 ex i fuktäng nära stranden. BNi.

LUNDBRÄKEN (*Dryopteris dilatata*). Ny för Dalarna!

Säter: Säterdalen i ravin. ÅPe m.fl.

SVART-OLA (*Asplenium trichomanes x septentrionale*).

Norrbärke: Torrbo, 1 ex på torrbacke. LNo. →

BERGVEN (*Agrostis vinealis*). Ny för Dalarna!

By: Högberget på hällmark. PDm.

RÅGLOSTA (*Bromus secalinus*).

Orsa: Skattungbyn som ogräs i midsommarråg. JEd.

TAKLOSTA (*Bromus tectorum*).

Avesta: Krylbo stn, några 10-tal. PDm.

Borlänge: Domnarvets järnverk, riklig. SNy & ANi.

RÖRSVINGEL (*Festuca arundinacea*).

Ludvika: Vid jvg n. forsen, återfynd. TLj.

STRANDRÅG (*Leymus arenarius*).

Tuna, Falun, Leksand, Mora, Malung: 7 lok. i vägkanter 86/87.

PARKGRÖE (*Poa chaixii*).

Falun: Kvarnberget mot Tisken i parkartad slänt m vitfryle. JEd.

STORGRÖE (*Poa remota*).

Tuna: Högbergsåravinen, c:a 10 ex. LNo.

PLATTSÄV (*Blysmus compressus*).

Säter, Norddalen, fukt.gräsmark i dalbotten, riklig. SNy & TLj.

BRUNSTARR (*Carex acutiformis*).

Säter: Säterdalen i källkärr. ÅPe m.fl.

TAGELSTARR (*Carex appropinquata*).

Säter: Norddalen, strandkärr i dalbotten, c:a 10 tuvor. LNo m.fl.

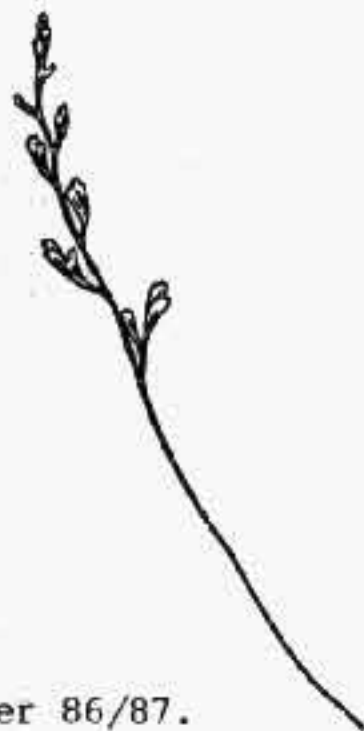
Idre: Storgjotkölen, 10-tal ex i rikkärr. LBr.

MYRSTARR (*Carex heleonastes*).

Idre: Lillfjäten, 3 lok längs Lillfjäten. DABS.

JÄMTSTARR (*Carex jemtlandica*).

Boda: Andmyren-Blästmyren i rikkärr. LBr.

- BORSTSTARR (*Carex microglochin*). Ny för Dalarna!
 Idre: Storgjotkölen i axag-rikkärr. LBr.
- FÄGELSTARR (*Carex ornithopoda*).
 Garpenberg: Finnhytte-Dammsjön, friskäng i kalkbrott. LNo.
- SKOGSFRU (*Epipogium aphyllum*).
 Tuna: 1 km VNV Högberget, c:a 40 ex. IAn.
 Orsa: Storstupet, 1 ex. JEd.
 : Skattungbyn mot Granån. FCa.
- ÄVJEPILÖRT (*Polygonum foliosum*).
 By: Minst 4 lok 86/87 längs älven på betade strandängar. PDm.
- TOMTSKRÄPPA (*Rumex obtusifolius*).
 Säter & Gustafs: Säterdalen-Norrdalen, flerst. i fukt. gräsmark. TLj.
- BLÅMÅLLA (*Chenopodium glaucum*).
 By: Horndal i skrotupplag 86-87. PDm.
 Falun: Ingarvets f.d. soptipp, 1 ex med nattskatta & rödmålla. JEd.
- LUNGROT (*Chenopodium bonus-henricus*).
 Säter: Grönåsens ödetorp c:a 150 ex. HPe.
- SPRÖDARV (*Myosoton aquaticum*).
 Borlänge: Savelgärdet, 1 ex på schakthögar. TLj.
- SUMPARV (*Stellaria crassifolia*).
 Särna: Nysätersvallen, återfynd (1914). BOr.
- VATTENMÖJA (*Ranunculus aquatilis*). Ny för Dalarna!
 By: Björka i bäck. PDm.
- LUNDSMÖRBLOMMA (*Ranunculus cassubicus*). Ny för Dalarna!
 Borlänge: Öv. Medväga, gråalsnår intill f.d. trädgård. Sny.
- MELLANSMÖRBLOMMA (*Ranunculus fallax*).
 By: Östanhede i åkerkant. PDm.
- DVÄRGRANUNKEL (*Ranunculus pygmaeus*).
 Idre: Slugufjällets Ö-sida på kalkklippor v snölega. Återf. (1914). JEd.
- VITSIPPSRANUNKEL (*Ranunculus platanifolius*).
 Idre: Töfsingån, återfynd. JEd.
- RÄTTSVANS (*Myosurus minimus*).
 St. Skedvi: Kyrkan, på k:ogårdsmuren. TLj.
 Vika: Kyrkbytjärn, NV reningsverket i åsslänt. TLj.
 : Hosjö kapell, torrbacke. JEd.
 Aspeboda: Vassbo trädgårdsskola i odlingsjord. TLj.
 Svärdsjö: Bengtsheden i äldre vall. JEd & TLj.
- STRANDBRÄSMA (*Cardamine parviflora*).
 By: Bysjöns strand, blommande i september! PDm.
- BERGBRÄSMA (*Cardamine hirsuta*).
 Aspeboda: Vassbo i frilandsparcell. TLj.
- SANDDRABA (*Draba nemorosa*).
 Svärdsjö: Borgärdet, 3 lok på torrbacke. TLj.
 : Bengtsheden i grässlänt. JEd & TLj.
 Säter: Säterdalen, friluftsteatern. EDn, återfynd DABS.
 Sundborn: Karlsbyn, 2 lok. LBr, JEd & TLj.
 Grangärde: Björnhyttan, återfynd. SBm
- KLIPPBRÄCKA (*Saxifraga adscendens*).
 Grangärde: Limberget, 15 ex på kalkhäll. AJa.
- SLÅN (*Prunus spinulosa*). Ny för Dalarna!
 Folkärna: Dicka, 1 buske i väggkant. BDr.

- PIMPINELL (*Sanguisorba minor*). Ny för Dalarna!
Avesta: Döda fallen på slaggstensmassor. CWg. ↘
- STENROS (*Rosa canina*).
Säter: Bispbergs klack, återfynd. SNy & TLj.
- VINGVIAL (*Lathyrus heterophyllus*).
Aspeboda: Vallsfors, återfynd. SNy.
Tuna: Sörbo, 5m² mln åker & vägkant. SSv.
Älvdalen: Evertsberg i odlingsröse. EFä.
- SOMMARVICKER (*Vicia angustifolia*).
Tuna: Dala airport, i torr ljunghed. TLj.
Mora: Saxnäs på ruderatmark. BOr.
- FJÄLLVEDEL (*Astragalus alpinus*).
Ore: Sandfält på tallheden, riklig. TLj.
- SVEDJENÄVA (*Geranium bohemicum*).
By: Fullsta, 10 ex på hygge. BJn & PDM.
Sundborn: Logårdens SV-spets, c:a 100 ex på hygge. LBr.
- MJUKNÄVA (*Geranium molle*).
Säter: Samhället i rabatt. SJa.
- RÖDLÄNKE (*Peplis portula*).
By: Minst 8 lok längs älven 86/87. PDM.
Säter: Nedom Jätteklacken i åkergöl. TLj & SJa.
- KLOCKLJUNG (*Erica tetralix*).
Hedemora: SO Norn, S.Sundsjöberget på kalhygge. BAX & EDn.
- TRIFT (*Armeria maritima* ssp *elongata*).
Orsa: 2 km S Noppikoski, 9 tuvor eft. Rv 81. BOr m.fl.
- FÄLTGENTIANA (*Gentianella campestris*).
Tuna: Tuna-Hästberg, f.d. gruva på torrbacke, 9 ex. AJa.
: Tuna-Hästberg, Tures äng, 5 ex. SNy.
: Kalkberget i Skenshyttan, 20 ex på skogsväg. LNi.
Boda: Skedtjärn, kalktorräng på hygge. SNy.
Våmhus: Bleckets fäbod. c:a 10 ex. AGr.
Älvdalen: Brindbergs fäbod, c:a 25 ex. LBr.
: Hållbergs fäbod, c:a 15 ex. LBr.
: Ramma fäbod, c:a 25 ex. LBr.
: Sovaldbergs fäbod. Rikligt. LBr.
: Däråbergs fäbod, c:a 10 ex. LBr.
Lima: S. Fenningbergets fäbod, c:a 20 ex. LBr.
- MYSKMÅRA (*Galium triflorum*).
Grangärde: Limberget nedom berggroten. AJa.
Sollerö: Djupgrav, 2 km S Vimo, ravinbotten. BOr.
- NÄSSELSNÄRJA (*Cuscuta europaea*).
Torsång: 2 lok på nässlor. TLj.
Aspeboda: Utanmyra, i dunge på bl.a. humle. GRO.
Leksand: Noret i älvbrink på nässlor. TLj.
Rättvik: Vikarbyn, i dike på hallon. TLj.
Mora: Fåsås fäbod, flerst. G. Jalking enl. FCa.
- PADDFOT (*Asperugo procumbens*).
Mora: Kråkberg på trädgårdsutkast, 3 ex. BOr.
- BACKFÖRGÄTMIGEJ (*Myosotis ramosissima*).
Säter: Bispbergs klack i rasmarken, återfynd (1930). SNy & TLj.
- SMINKROT (*Lithospermum arvense*).
By: Tyskbo på banvall, c:a 20 ex. PDM.

HJÄRTSTILLA (*Leonurus cardiaca*).

Grangärde: Sunnansjö i åkerkant, 12 ex. OPe.

BÄGARNATTSKATTA (*Solanum physalifolium*). Ny för Dalarna!

Aspeboda: Vassbo trädgårdsskola på kompost, 1 stort ex. TLj.

BOLMÖRT (*Hyoscyamus niger*).

By: Björk, 1 fjolårsex på ladugårdsbacke. JEd & RLu.

MÖRKT KUNGSLJUS (*Verbascum nigrum*).

Husby: Österby, c:a 50 ex på gräsmark, återfynd (1860), SJa.

Torsång: Kyna flerst. i vägdiken. TLj.

TRÅDVERONIKA (*Veronica filiformis*). Ny för Dalarna!

Borlänge: bergslagsbyn & Barkargärdet i gräsmattor. SNy.

MURGRÖNSVERONIKA (*Veronica hederifolia*).

Aspeboda: Vassbo, ogräs i frilandsodlingar, riklig. TLj.

Borlänge: Bergslagsbyn i rabatt. SNy.

HÖSKALLRA (*Rhinanthus serotinus*).

Silvberg: Grängens Ö-sida, vägkant. TLj.

Grangärde: Norrvik, riklig på banvall. JEd.

Ål: Öster om Insjön flerst. i vägkanter. TLj.

Leksand: Romma & Rönnäs i vägkanter. TLj.

Orsa: Born i vägkant. JEd.

FJÄLLSKALLRA (*Rhinanthus groenlandicus*). Ny för Dalarna!

Idre: Lillfjäten - Strömmen, flerst. i vägkanter & fuktängar. DABS.

GRANSPIRA (*Pedicularis sylvatica*).

Silvberg: 100-tals ex på vändplan intill gammal ängsmark. HPe.

FINNKLINT (*Centaurea phrygia*).

Grangärde, Kullen, i kanten av ett gärde. HEn.

BLÄKLINT (*Centaurea cyanea*).

By: Flera lokaler riklig i åkrar. PDM.

VÄRKORSÖRT (*Senecio vernalis*).

Leksand: Norr Bergsäng i nygrävd vägsälant 1 ex. MKp.

STÅNDS (*Senecio jacobaea*).

Tuna: Ornäs v Rv 60, c:a 1000 ex i vägsälant. TLj.

RAPPORTÖRER

AGr Arne Granerot, Mora.

AJa Anders Janols, Borlänge.

ALu Anders Lundin, Fagersta.

BAX B. Axelsson, Hedemora.

BDr Börje Drakenberg, Saltsjö-Boo.

BJn B. Johansson, Avesta.

BNi Bonnie Nilzon, Gustafs.

BOr Bengt Oldhammer, Mora.

CWg Christer Wagenius, Västerås.

EDn Elis Dahlgren, Vikmanshyttan.

EFä Edit Färje, Älvdalen.

FCa Fred Campbell, Orsa.

GRO Gia Roslund, Falun.

HEn Henry Eriksson, Ludvika.

HPe Håkan Persson, Vikmanshyttan.

IAN Irene Andersson, Idkerberget.

JEd Jan Edelsjö, Falun.

LBr Lennart Bratt, Falun.

LNo Lars-Thure Nordin, Fagersta.

MKp Martin Kniph, Leksand.

OPE Ove Persson, Sunnansjö.

PDM Per-Gustav Dalhielm, Horndal.

RLu Rolf Lundqvist, Enviken.

SBm Sven-Erik Blom, Borlänge.

SJa Staffan Jansson, Säter.

SNy Sören Nyström, Borlänge.

SSv Stig-Åke Svenson, Gustafs.

TLj Tomas Ljung, Ornäs.

ÅPe Åke Persson, Säter.

Notiser om nya lavararter för Dalarna.

Samtliga fynd är gjorda av Jan-Olof Hermansson om inte annat anges. Det är ibland svårt att avgöra om en art är ny för Dalarna eller inte. Insamlade exemplar kan naturligtvis finnas i privata eller museers herbarier, utan att komma till kännedom. Uppgifter för nedan angivna arters status som nyfynd grundar sig på avsaknad av litteraturuppgifter eller frånvaro i Uppsalas och Riksmuseets herbarier.

Litteratur: Santesson, R: The lichens of Sweden & Norway. 1984.
Ingelög m.fl.: Floravård i skogsbruket, artdelen. 1987.

Acrocordia gemmata - GRÅ VÄRTLAV

Sydlig utbredning, Sk-Upl. Växer helst på ädellövträds bark. Troligen förbisedd i Dlr. Två fynd.
Norrbärke: Jätturn, på lönn.
Söderbärke: Larsbo, på alm.

Basidia rubella - LÖNNLAV

Sydlig art, Sk-Upl. Arten gynnas av hög luftfuktighet.
Folkärna: Kungsgårdsholmarna, på gammal jätteek.

Calicium parvum - LITEN SPIKLAV

Något förbisedd art med speciella biotopkrav. Finns på grova tallars stambas i fuktiga halvöppna miljöer med hög luftfuktighet.
Grangärde: Djupa dalen.
Mora: Kråkbergskärret & Alderängarna.

Chaenotheca laevigata - NÖRDLIG KNAPPNÅLSLAV

Sällsynt art i granurskogar med hög humiditet.
Nås: Vargåsen på björkstubbe.
Särna: Njupån?
Idre: Uttermorbäcken i SV delen av långfjället.

Collema subflaccidum - GRYNIG GELÉLAV

Sällsynt art med 6-8 lok i landet, förutom Dalafyndet.
Grangärde: Nybrännberget & Hjällbgt, på asp.

Gyalecta ulmi - ALMLAV

Huvudsakligen sydlig utbredning. Växer främst på ädellövträd på platser med hög luftfuktighet. Möjligen förbisedd i Dlr, men är på tillbakagång inom utbredningsområdet.
Norrbärke: Jätturn, på kalkklippa.
Husby: Kloster, på alm.

Leproplaca chrysodeta -

Växer på skuggiga kalkklippor. Kanske förbisedd.
Norrbärke: Jätturn.

Leptogium plicatile -

Kalkgynnad art. Växer på mossiga klippor.
Norrbärke: Hyttberget, på N-exponerad urkalkklippa.

Peltigera elisabethae -

Kräver hög luftfuktighet, t.ex. mossiga klippväggar i raviner.
Känd från Dls, Dlr, Jmt, AL, TL.
Idre: Blocktjärnsåsen.

Usnea scabrata -

En allt sällsyntare, stor skägglavsart. Främst på gamla, glest stående lövträd.
Grangärde: Laxsjö på lind i allé
Funnen 1984 och utrotad 1985, då allén avverkades!

Verrucellaria rhodocarpa -

Nordlig, i Dlr förbisedd art.
På div. träd i höjdlägen.
Äppelbo: Gransjöberget.
Våmhus: Anjosvarden.
Transtrand: Björnbäckdalen.

Sclerophora nivea -

En knappnålslav som växer på ädellövträd på ställen med hög luftfuktighet. Funnen Sk-Gstr.
Husby: Kloster.

Lecanora lojkaeana -

Tidigare känd endast från Hrj.
Växer under överhängande klippor på skuggiga platser med hög luftfuktighet.
Idre: Eländesgraven. Först påträffad av L-E. Muhr.

Endocarpon pusillum -

Kalkart, växer exponerat. Känd från Öl, Gtl, Vg, Upl.
Ludvika: Brunnsvik, Bockholmen på V-exponerad diabasklippa.

Collema cristatum -

Bör tidigare vara påträffad i Dalarna, men uppgifter saknas.
Norrbärke: Jätturn.

